

کتاب و کتابخانه

میگویند در دنیا لذتی بالاتر از لذت کتاب خواندن نیست . به راستی که سخن به حق گفته‌اند .

همه خوشی‌ها ولذت‌های مادی و جسمانی گذرانده و ناپایدارند لذت معنوی و روحی انسان در مطالعه کتاب خوب و کشف حقیقت است کسی که با کتاب سروکار دارد کمتر دستخوش ناراحتی و افکار جان‌گداز می‌گردد : وقتی به کتابخانه قدم می‌نهییم به راستی که دری از جهان معرفت و حقیقت بروی ما گشوده میشود .

کتابها آغوش پر مهر خود را به روی ما می‌کشایند و هر یک به زبانی گیرا و نگاه‌های مهرآمیز ما را بسوی خود فرا میخوانند کتابخانه موهبت یزدانی و گنجینه جاودانی است که خداوند مهربان به ما ارزانی داشته و هر کسی را توفیق استفاده از آن دست نمی‌دهد .

کتابخانه بوستان جانفزائی است که هر گل آن رنگ و بسوی مخصوصی دارد و دل و دماغ آدمی را آسایش و آرامش میبخشد، رایحه

مستی بخش آن مشام جان را عطر آگین می سازد هر که درین بوستان جانفزا به سیر و تفرج پردازد پیوسته نیروی عقلانی و قوای فکری اش افزونی می یابد .

کتاب صیقلی است که رنگ ملال را از آئینه دل می زداید و دیده جان را روشنی می بخشد بزرگی گفته است ، کتاب بهترین دوست و بهترین مونس تنهایی است چرا از تنهایی شکایت میکنید ، مگر مونسی بهتر از کتاب سراغ دارید؟.

اگر کتاب وجود نداشت دنیا در تیرگی و وحشت جهل باقی میماند در کتاب آسمانی قرآن کریم از معجزات پیامبران و اخبار امت های پیشین سخن رفته است زمانی که نیروی عقل و منطق و آیه های کتاب الهی در اصلاح و ارشاد ستیزه جویان و خیره سران باز می ماند دستها به شمشیر دراز میشد و در برابر مخالفت جاهل با زبان، تیغ سخن بمیان می آمد. آدمی از گام زادن تا به هنگام مردن با کتاب سروکار دارد .

کلمات الهی و دعا های شکر و رحمت - که در زادن و مرگ آدمی بر زبان اقوام مختلف می گذرد - بهترین گواه این مدعا است. کتاب خوب گنجینه افکار پیشینیان و راهنمای زندگان و آیندگان است .

خرد و بزرگ ، پیر و جوان وزن و مرد همه از آن بهره ور میشوند بخشنده ای سخی است که همگان را از سرچشمه فیاض خود سیراب و کام جان طالبان حقیقت را شیرین میسازد کتاب خوب معلم مهربانی است که بانسان درس فضیلت و تقوی و شرافت و بهتر زیستن میدهد .

بالعکس پاره ای از کتابها گمراه کننده و زیان آورند بر متکلمان

و راهنمایان است که در معرفی کتابهای آموزنده بذل جهد کنند و به خصوص دانش آموزان و دانشجویان را از مطالعه کتابهای ناسودمند بر حذر دارند همانطور که جسم آدمی به غذا احتیاج دارد روح وی نیز بمطالعه آثار گرانبهای دانشمندان گذشته و معاصر نیازمند است .

مطالعه نیز باید تحت شرایطی خاص انجام گیرد تا واقعاً قوای دماغی انسان از آن بهره مند گردد . چه در غیر اینصورت نتیجه معکوس خواهد بود کتاب شناسی نیز خود فن بخصوصی است ولی از این نکته نیز نباید غافل بود که تنها به کیفیت جلد و طبع کتاب و نوع حروف و تصاویر آن نمی توان اکتفا کرد آنچه بیشتر برای همگان و بخصوص جوانان درخور اهمیت است آنست که به گیرائی و آموزندگی مطالب مباحث آن باید توجه کرد و هم خود را در شناساندن کتابهای سودمند مصروف داشت .

در سالهای اخیر در اغلب خانواده ها میل به گردآوری کتابهای گوناگون و داشتن کتابخانه شخصی افزونی گرفته ولی متأسفانه بیشتر جنبه تزئینی آن مورد نظر است و چه بسا کتابهایی که پس از گذشت سالیان دراز حتی ورقی از آنها هم خوانده نمیشود . استاد و معلم بر اثر کثرت مشاغل کمتر فرصت مطالعه پیدا میکنند و دانشجویان نیز با جبار و اکراه و گاه به سلیقه شخصی خود بمطالعه کتب معینی می پردازند . اگر چه عمر آدمی کفاف نمیدهد که همه کتابهای چاپی و خطی را مطالعه کند ولی به مصداق قول شاعر :

آب دریا را اگر نتوان کشید
هم بقدر تشنگی باید چشید

پاره ای از کتابهای مهم رامیتوان از پیش چشم گذراند .

برخی از مردم از خرید کتاب شانه خالی میکنند و نداشتن بودجه کافی و یا وقت لازم را بهانه قرار میدهند ولی حقیقت اینست که واقعاً بخواندن و استفاده از کتاب علاقه‌ای ندارند و گرنه هر کسی میتواند مبلغی جزئی از درآمد ماهانه خود را به خرید کتاب اختصاص دهد و مناسب با وقت و ذوق خود بر معلومات خویش بیفزاید . کتابخانه‌های عمومی شهرها بهترین محل برای بالا بردن معلومات و سطح فکر مردم اند .

خوشبختی جوامع انسانی در مرفه زیستن و آسایش فکری آنها است و این آسایش و آرامش از طریق تعمیم فرهنگ و مطالعه و تأسیس کتابخانه‌های عمومی و تشویق مردم حاصل می‌گردد . دادن جایزه به بهترین تألیف و ترتیب جشن هفته کتاب و ایراد سخنرانی‌های مفید از جمله کارهای مفیدی است که باین هدف کمک میکند .

کاش همه مردم قدر کتاب خوب و مطالب آموزنده آن را می‌دانستند و فریب ظاهر کتابهای زیان بخش و گمراه کننده را نمی‌خوردند . ارزش هر قوم به آثار معنوی و افکار بلند دانشمندان و کتابهای ارزنده آنان است . باقی گذرنده و نا پایدار است و « هر چه نباید دلبستگی را نشاید »